

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3050/2019. (III. 14.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában – *dr. Stumpf István* alkotmánybíró különvéleményével – meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 353/A. §-a alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

I n d o k o l á s

I.

- [1] 1. Patrick Gaspard kuratóriumi elnök által képviselt Budapesti Nyílt Társadalom Intézet Alapítvány (1056 Budapest, Molnár utca 19.) indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (2) bekezdése alapján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő. Kérte az Alkotmánybíróságtól annak megállapítását, hogy a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 353/A. §-a ellentétes az Alaptörvény az I. cikk (3) bekezdésével (szükségesség-arányosság elve), a VIII. cikk (2) bekezdése (egyesülési jog) valamint a IX. cikk (1) bekezdése (szólásszabadság) rendelkezéseivel, továbbá a XIII. cikkben biztosított alapvető joggal (tulajdonhoz való jog), és ezért semmisítse meg azt. Az Alkotmánybíróság az indítványt a tartalma szerint bírálta el.
- [2] 2. Az Alkotmánybíróság az indítvány benyújtását követően egy másik, a IV/1556/2018. szám alatt nyilvántartásba vett ügyben már érdemben vizsgálta, hogy a Btk. 353/A. §-a ellentétben áll-e az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésével (szükségesség-arányosság elve), a VIII. cikk (2) bekezdése (egyesülési jog), a IX. cikk (1) bekezdése (szólásszabadság) és a XXVIII. cikk (4) bekezdése (*nullum crimen sine lege*) rendelkezéseivel. Az Alkotmánybíróság – alkotmányos követelmény megállapítása mellett – az alkotmányjogi panaszt elutasította 2019. február 25. napján a 3/2019. (III. 7.) AB határozatban (a továbbiakban: Abh.).
- [3] 3. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság az ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban eljárva dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról. A (2) bekezdés alapján a tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, ezek között a 26–27. § szerinti érintettséget, az Alaptörvényben biztosított jogok sérelmét, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket. A (3) bekezdés úgy szól, hogy a befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.
- [4] Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.
- [5] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság tartalmi feltételeinek nem felel meg, az Alaptörvénynek a panaszban felhívott szabályaival összefüggően az indítvány olyan alkotmányjogi kérdést, amely a panasz befogadását eredményezhetné, nem vet fel az alábbiak szerint.
- [6] 3.1. Az Abtv. 31. § (1) bekezdése értelmében, ha alkotmányjogi panasz alapján a jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés Alaptörvénnyel való összhangjáról az Alkotmánybíróság már döntött, ugyanazon jogszabályra, illetve jogszabályi rendelkezésre és ugyanazon Alaptörvényben biztosított jogra, valamint azonos alkotmányjogi összefüggésre hivatkozással – ha a körülmények alapvetően nem változtak meg – nincs helye az alaptörvény-ellenesség megállapítására irányuló alkotmányjogi panasznak.
- [7] Tekintettel arra, hogy az Alaptörvény az I. cikk (3) bekezdésével (szükségesség-arányosság elve), a VIII. cikk (2) bekezdése (egyesülési jog) valamint a IX. cikk (1) bekezdése (szólásszabadság) rendelkezéseivel összefüggésben az Abh. óta a körülményekben változás nem következett be, az Alkotmánybíróság ítélt dolog miatt

a Btk. 353/A. §-a alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt előterjesztett indítványt a mondott alapvető jogokkal összefüggésben érdemben nem vizsgálhatta.

- [8] 3.2. Az Abh. nem vizsgálta a Btk. 353/A. § (2) bekezdése összeegyeztethetőségét az Alaptörvény XIII. cikkben biztosított alapvető joggal (tulajdonhoz való jog). Az indítvány arra hivatkozik, hogy „a Btk. új 353/A. § (2) bekezdése kriminalizál bárkit, »aki anyagi eszközöket szolgáltatót« minden, az (1) bekezdésben meghatározott »szervezői tevékenységhez«. Ez egyértelmű és aránytalan korlátozása az OSI Budapest tulajdonjogának, mely korlátozás nem igazolható a közérdekre való hivatkozással.”
- [9] A Btk. 353/A. § (2) bekezdésében nem ismerhető fel tulajdonjog korlátozásáról szóló rendelkezés. Az az anyagi eszközök szolgáltatását tiltja, vagyis olyan magatartást, amelynél nincs jelentősége annak, az anyagi eszközök kinek a tulajdonában állnak. A tényállás e fordulata *sui generis* bűnsegélyszerű *delictumként* szerepel a tényállásban. Az anyagi eszközök használatának a szabályozása a köz érdekében történik, nem jelent tulajdontól megfosztást. A tulajdon tárgyának szociális vonatkozása is van, szociális funkciót is betölt: a tulajdon társadalmi felelősséggel jár. A tulajdonhoz való jogba nem tartozik bele szándékos segítségnyújtás bűncselekmény elkövetéséhez, és az sem, hogy bűncselekmény elkövetéséhez anyagi eszközöket szerezzenek. Az alapvető jogi értelemben vett tulajdonjog a már megszerzett tulajdont védi, nem ad jogot a tulajdon megszerzésére [3051/2016. (III. 22.) AB határozat [20], [23]]. Az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése és a Btk. 353/A. § (2) bekezdése között nincs összefüggés. Az összefüggés hiánya az indítvány visszautasítását eredményezi [3130/2013. (VI. 24.) AB végzés, Indokolás [17]].
- [10] Mindezekre figyelemmel az Alkotmánybíróság a panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontjai alapján, az Abtv. 56. § (3) bekezdése alkalmazásával visszautasította.

Budapest, 2019. március 5.

Dr. Szívós Mária s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Zs. András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Stumpf István alkotmánybíró különvéleménye

- [11] A határozat a Btk. 353/A. §-át támadó, az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti panaszt részben az Abtv. 31. §-a szerinti ítélt dolog miatt – azon az alapon, hogy hasonló tartalmú indítványt már elbírált (elutasított) az Abh.-ban –, részben pedig alkotmányjogi összefüggés hiányában utasította vissza. A döntéssel több szempontból nem érttem egyet.
- [12] Egyrészt, bár az Abh.-ban elbírált és a jelen ügyben vizsgált panasz azonos jogszabályt támadott és megegyező alaptörvényi rendelkezésekre is hivatkozott, az indítványok nem csak az indítványozó személyében különböznek egymástól, hanem érvelésükben is. Talán nem véletlen, hogy az Alkotmánybíróság nem egyesítette a panaszokat együttes elbírálás végett – ha lényegi eltérés nem lett volna tartalmukban, akkor ez lett volna a logikus eljárás. A kellően megalapozott döntés érdekében álláspontom szerint a határozatnak részletesen be kellett volna mutatnia, hogy ez a panasz nem vet fel olyan új összefüggést, amit az Abh. ne bírálta volna el, *res iudicata*-t megállapítani ugyanis akkor lehet, ha a panasz benyújtása nem csupán ugyanazon Alaptörvényben biztosított jogra, hanem emellett kizárólag „azonos alkotmányjogi összefüggésre hivatkozással” történt.
- [13] Másrészt, álláspontom szerint „ítélt dolog” miatt – az azonos összefüggések esetén is – elsősorban akkor van helye az indítvány visszautasításának, ha ez az eljárási akadály már az indítvány benyújtásakor fennáll, s nem az elbírálás során „keletkezik” amiatt, hogy a testület a jelen ügyben vizsgált panasznál később benyújtott másik indítványt korábban bírálta el.
- [14] Harmadrészt, – és ez már nem a *res iudicata* problémakörét érinti – a határozat az indítvány befogadhatóságáról bővebben is állást foglalt, mivel ez az indítvány egyértelmű új elemként tartalmazta a tulajdonhoz való jog sérelmét is, ami az Abh.-ban nem merült fel. Ebben a tekintetben nem vettem volna el az érdemi vizsgálat

lefolytatását. Véleményem szerint ugyanis alapvető alkotmányjogi jelentőségű – s egyébként közérdeklődésre is számot tartó – kérdésnek lett volna minősíthető annak eldöntése, hogy megvalósítható-e a bűncselekmény Btk. 353/A. § (2) bekezdése szerinti elkövetési magatartása [„aki az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetéséhez anyagi eszközöket szolgáltat”] egy olyan szervezet anyagi támogatásával (az annak történő adományozással), amely szervezet valamely tagját vagy munkavállalóját esetleg utóbb a Btk. 353/A. § (1) bekezdése alapján elítéli, s ha a bűncselekmény ilyen módon megvalósítható, akkor ennek a (támogatói) magatartásnak szankcionálása nem sért-e alapvető jogot.

Budapest, 2019. március 5.

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1446/2018.

